

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Skanstes iela 25, Rīga, LV-1013 | tālrunis 67097200 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

29.05.2025.

Nr. 1/10

(prot. Nr.20, 2.p)

Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2022.gada 29.augusta lēmumā Nr.1/19 “Dabāsgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika”

Izdoti saskaņā ar [Enerģētikas likuma](#) 15.panta 1.¹daļu, likuma “[Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem](#)” 9.panta pirmās daļas 2.punktu, 19.panta pirmo daļu un 25.panta pirmo daļu

1. Izdarīt Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2022.gada 29.augusta lēmumā Nr.1/19 “Dabāsgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika” (Latvijas Vēstnesis, 2022, 168.nr.; 2023. 158 nr.) šādus grozījumus:
 - 1.1. papildināt lēmumu ar 2.4.¹apakšpunktu šādā redakcijā:
“2.4.¹ **diferencēto tarifu struktūra** – sabiedrisko pakalpojumu maksas noteikšanas parametru un komponentu kopums, kas nosaka, kā tiek aprēķināti un diferencēti tarifi, nosakot fiksētās un mainīgās daļas attiecību;”;
 - 1.2. papildināt lēmumu ar 2.5.¹apakšpunktu šādā redakcijā:
“2.5.¹ **izmaksu efektivitāte** – izmaksu ietaupījuma apmērs, kas komersantam jāsasniedz regulatīvā perioda ietvaros, uzlabojot saimnieciskās darbības efektivitāti;”;
 - 1.3. izteikt 5.punktu šādā redakcijā:
“5. Sadales sistēmas operators lieto ar regulatoru saskaņotu izmaksu attiecināšanas modeli, kura pamatprincipus, tajā skaitā kapitāla izmaksu attiecināšanas metodi, iesniedz regulatoram vismaz trīs mēnešus pirms tarifu projekta iesniegšanas un vienlaikus publicē vienkāršā un lietotājiem saprotamā veidā savā tīmekļa vietnē, publikācijā iekļaujot informāciju par iespējamo ietekmi uz sadales sistēmas pakalpojumu diferencētajiem tarifiem un ietekmi uz lietotāju maksājumiem par sadales sistēmas pakalpojumu. Sadales sistēmas operators atbilstoši sniegtajiem sadales sistēmas pakalpojumiem veido tādu izmaksu un to attiecināšanas uzskaiti, kas dod skaidru un nepārprotamu

priekšstatu par izmaksu izmaiņām. Ja izmaksu attiecināšanas modelis iepriekš ir saskaņots ar regulatoru un izmaksu attiecināšanas pamatprincipi nav mainījušies, izmaksu attiecināšanas modelis atkārtoti nav jāaskaņo.”;

- 1.4. izteikt 9.punktu šādā redakcijā:

“9. Sadales sistēmas operatora sniegto pakalpojumu atļautie ieņēmumi sedz tarifu aprēķinā iekļautās izmaksas, kuras sastāv no kapitāla izmaksām, ekspluatācijas izmaksām, nodokļiem, izmaksu efektivitātes un ieņēmumu korekcijas:

$$AI_{SSO} = I_{SSO} = I_{kap} + I_{ekspl} + I_{nod} - I_{SSO\ ef} - I_{kor},$$

kur:

AI_{SSO} – regulatīvā perioda atļautie ieņēmumi [EUR];

I_{SSO} – tarifu aprēķinā iekļaujamās izmaksas [EUR];

I_{kap} – kapitāla izmaksas [EUR];

I_{ekspl} – ekspluatācijas izmaksas [EUR];

I_{nod} – nodokļu izmaksas [EUR];

$I_{SSO\ ef}$ – izmaksu efektivitāte [EUR];

I_{kor} – ieņēmumu korekcija, kas saistīta ar iepriekšējo regulatīvā perioda izmaksu un ieņēmumu prognožu novirzēm [EUR].”;

- 1.5. izteikt 10.punktu šādā redakcijā:

“10. Sadales sistēmas pakalpojumu izmaksu efektivitāti nosaka, izmantojot šādu formulu:

$$I_{SSO\ ef} = (I_{kap} + I_{ekspl}) \times K_{ef},$$

kur:

K_{ef} – izmaksu efektivitātes koeficients, kas tiek noteikts 50 procentu apmērā no nākamā kalendārā gada, kas seko efektivitātes noteikšanas gadam, prognozētā patēriņa cenu indeksa (inflācijas). Efektivitātes koeficienta vērtība nevar būt mazāka par nulli un lielāka par 1,5 procentiem.”;

- 1.6. izteikt 11.punktu šādā redakcijā:

“11. Ja tarifu periods ir garāks par gadu, uz katru tarifu periodu tiek attiecināta vienāda sadales sistēmas pakalpojuma izmaksu efektivitāte. Pēc sadales sistēmas operatora pamatota lūguma regulators var atļaut piemērot atšķirīgu sadales sistēmas pakalpojuma izmaksu efektivitāti attiecināšanai uz katru tarifu periodu regulatīvā perioda ietvaros.”;

- 1.7. papildināt lēmumu ar 17.¹punktu šādā redakcijā:

“17.¹ Ja sadales sistēmas operators slēdz dabasgāzes mainīgas cenas līgumu dabasgāzes iepirkšanai, komersants pamatoto izmaksu aprēķināšanai, kas saistāma ar dabasgāzes cenas prognozi un ar to saistīto pamatoto izmaksu aprēķinu, izmanto regulatora vadlīnijas dabasgāzes cenas prognozēšanai. Ja tiek izmantoti citi dabasgāzes cenas prognozēšanas principi vai slēgts līgums dabasgāzes iepirkšanai par fiksētu dabasgāzes cenu, tad sadales sistēmas operators sniedz ekonomisko pamatojumu šādas pieejas izvēlei.”;

- 1.8. izteikt 18.punktu šādā redakcijā:

“18. Personāla un sociālās izmaksas aprēķina saskaņā ar Darba likumu un sociālās apdrošināšanas jomu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem. Personāla un sociālo izmaksu vērtēšanas principi noteikti regulatora personāla izmaksu aprēķināšanas vadlīnijās.”;

- 1.9. papildināt lēmumu ar 21.¹punktu šādā redakcijā:

- “21.¹ Izmaksas, kas saistītas ar sadales sistēmas operatora attīstību, pētījumiem un ar to saistītajām konsultācijām, nevar pārsniegt vienu procentu no tarifu projektā iekļautajām vidējām ekspluatācijas izmaksām.”;
- 1.10. papildināt 22.punktu aiz vārdiem “Sistēmas operators” ar vārdiem: “atbilstoši pielikumam”;
- 1.11. izteikt 23.2., 23.3. un 23.4.apakšpunktu šādā redakcijā:
 “23.2. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām vai paredzamajām (ja iepriekšējā tarifu periodā ir pārskatītas plānotās izmaksas) tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un dabasgāzes zudumu izmaksām, ko nosaka, ņemot vērā faktisko dabasgāzes cenu noslēgtajos tarifu perioda mēnešos un aprēķina brīdī prognozēto dabasgāzes cenu pārējiem tarifu perioda mēnešiem. Nosakot tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un dabasgāzes zudumu izmaksu starpību, aprēķinos izmanto faktisko dabasgāzes zudumu daudzumu, kas nepārsniedz apstiprināto uz attiecīgo tarifu periodu attiecināmo dabasgāzes zudumu daudzumu;
 23.3. starpību starp plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un prognozēto vai paredzamo (ja iepriekšējā tarifu periodā ir pārskatītas prognozētās izmaksas) inflācijas radīto izmaksu pieaugumu, ko aprēķina šādi:

$$\mathbf{IIP_{t\ pr}} = ((\mathbf{I_{pers,t}} + \mathbf{I_{rem,t}} + \mathbf{I_{saimn,t}}) - \mathbf{I_{ne,t}}) \times (\mathbf{PCI_{pl}} - \mathbf{PCI_{pr}})/\mathbf{PCI_{pl}},$$

kur:

IIP_{t pr} – prognozētā starpība starp plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un prognozētās inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā [EUR];

I_{pers,t} – tarifu aprēķinā iekļautas personāla un sociālās izmaksas, kas aprēķinātas, izmantojot inflācijas prognozi, un attiecināmas uz konkrēto tarifu periodu [EUR];

I_{rem,t} – tarifu aprēķinā iekļautas īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un citu komersantu veikto kārtējo ekspluatācijas remontu izmaksas, kas attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu [EUR];

I_{saimn,t} – tarifu aprēķinā iekļautās pārējās saimnieciskās darbības izmaksas, kas attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu [EUR];

I_{ne,t} – tarifu aprēķinā iekļautas ekspluatācijas izmaksas, kuras attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu un uz kurām inflācijas radītas izmaksu izmaiņas regulatīvajā periodā nav plānotas [EUR];

PCI_{pl} – tarifu aprēķinā izmantotās plānotās patēriņa cenu inflācijas kumulatīvais rādītājs attiecīgajam tarifu periodam;

PCI_{pr} – prognozētās patēriņa cenu inflācijas kumulatīvais rādītājs attiecīgajam tarifu periodam;

23.4. starpību starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā un prognozēto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu, ko aprēķina šādi:

$$\mathbf{PIP_{t\ pr}} = \mathbf{I_{pers\ BAI,t}} \times (\mathbf{BAI_{pl}} - \mathbf{BAI_{pr}})/\mathbf{BAI_{pl}},$$

kur:

PIP_{t pr} – prognozētā starpība starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un faktiskās nominālās bruto algas izmaiņas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā [EUR];

I_{pers BAI,t} – tarifu aprēķinā iekļautas personāla izmaksas, kas aprēķinātas, izmantojot nominālās bruto algas izmaiņas prognozi, un attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu [EUR];

BAI_{pl} – tarifu aprēķinā izmantotās plānotās nominālās bruto algas izmaiņu kumulatīvais rādītājs attiecīgajam tarifu periodam;

BAI_{pr} – prognozētās nominālās bruto algas izmaiņu kumulatīvais rādītājs attiecīgajam tarifu periodam;”;

- 1.12. papildināt lēmumu ar 23.7.apakšpunktu šādā redakcijā:
“23.7. regulatīvajā rēķinā par pirmo tarifu periodu sadales sistēmas operators uzskaita starpību starp prognozētajām un faktiskajām kapitāla izmaksām par iepriekšējā regulatīvā perioda pēdējo tarifu periodu.”;
- 1.13. papildināt lēmumu ar 23.¹punktu šādā redakcijā:
“23.¹ Sadales sistēmas operatoram ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms tarifu perioda beigām regulatīvajā rēķinā ir tiesības uzskaitīt paredzamo nākamo tarifu periodu izmaksu starpību, ko nosaka kā izmaksu starpību starp tarifu projektā plānotajām nākamo tarifu periodu izmaksām un regulatīvā rēķina sagatavošanas brīdī prognozējamām nākamo tarifu periodu izmaksām šādās pozīcijās:
 - 1) dabasgāzes zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksas;
 - 2) prognozētās kumulatīvās inflācijas ietekmes izmaksas apstiprinātajā tarifā un prognozētā inflācija nākamajiem regulatīvā perioda gadiem;
 - 3) prognozētās nominālās bruto algas koeficienta ietekmes izmaksas apstiprinātajā tarifā un prognozētais nominālo bruto algas koeficients nākamajiem regulatīvā perioda gadiem.”;
- 1.14. izteikt 26.1.apakšpunktu šādā redakcijā:
“26.1. ja regulatīvā rēķina atlikums ir negatīvs, sadales sistēmas operatoram ir tiesības attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo tarifu periodu un palielināt šīs metodikas 33. un 34.punktā noteiktos nākamā tarifu perioda plānotos ieņēmumus, ja regulatīvā rēķina atlikums pārsniedz vienu procentu no tarifu aprēķinā iekļautajām vidējām tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām.”;
- 1.15. papildināt 28.punktu aiz vārdiem “tarifu projekta iesniegšanu” ar vārdiem “atbilstoši pielikumam”;
- 1.16. izteikt 28.3.apakšpunktu šādā redakcijā:
“28.3. kapitāla izmaksu korekciju, kas tiek aprēķināta atbilstoši regulatora noteiktajai kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikai.”;
- 1.17. izteikt 29.punktu šādā redakcijā:
“29. Ja sadales sistēmas operators regulatīvā perioda ietvaros, īstenojot efektivitātes uzlabošanas pasākumus, ir sasniedzis efektivitātes apmēru, kas pārsniedz atbilstoši šīs metodikas 10.punktam aprēķināto izmaksu efektivitāti, iesniedzot regulatoram pamatojumu, sadales sistēmas operatoram ir tiesības samazināt šīs metodikas 28.punkta minētajā kārtībā noteikto regulatīvā rēķina atlikumu par faktisko izmaksu ietaupījumu apmēru, kas pārsniedz noteikto izmaksu efektivitātes līmeni.”;
- 1.18. papildināt lēmumu ar 30.¹punktu šādā redakcijā:

- “30.¹ Ja regulatīvā rēķina aprēķina un/vai lietotājiem nodotās dabasgāzes daudzuma izmaiņu rezultātā diferencēto tarifu vērtības pārsniedz 30%, salīdzinot ar spēkā esošajām diferencēto tarifu vērtībām, sistēmas operatoram ir pienākums attiecināt uz nākamo tarifu periodu regulatīvā rēķina atlikumu pilnā apmērā un/vai veikt lietotājiem nodotā dabasgāzes daudzuma korekciju.”;
- 1.19. papildināt lēmumu ar 41.¹punktu šādā redakcijā:
“41.¹ Sadales sistēmas operators izmaksas pamatojošos dokumentus iesniedz vienlaikus ar tarifu projektu, ja tarifu aprēķinā iekļautā izmaksu pozīcija ir palielinājusies vairāk nekā par 10 procentiem, salīdzinot ar spēkā esošajos tarifos iekļauto izmaksu pozīcijas apmēru.”;
- 1.20. izteikt 46.punktu šādā redakcijā:
“46. Noteiktie diferencētie tarifi ir spēkā, līdz stājas spēkā jauni noteiktie diferencētie tarifi. Ja iepriekšējā tarifu periodā sadales sistēmas operators ir izmantojis tiesības attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu atbilstoši šīs metodikas 26.1.apakšpunktam, bet, aprēķinot nākamo regulatīvā rēķina atlikumu, neizmanto tiesības attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo tarifu periodu, tad sadales sistēmas operators nākamajā tarifu periodā piemērojamos tarifus aprēķina, izmantojot tos pašus lielumus, kas tika ņemti vērā lēmumā, kurš ir pieņemts, ievērojot šīs metodikas 41. un 44.punktā minēto kārtību. Sadales sistēmas operatoram ir pienākums publicēt diferencētos tarifus šīs metodikas 47.1.apakšpunktā minētajā kārtībā.”;
- 1.21. papildināt lēmumu ar 50.¹punktu šādā redakcijā:
“50.¹ Ja sadales sistēmas operators regulatīvajā periodā, kas noteikts ar Regulatora 2021.gada 30.aprīļa lēmumu Nr.26 “Par akciju sabiedrības “Gaso” dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifiem”, ir īstenojis efektivitātes uzlabošanas pasākumus un saskaņā ar tiem attiecīgā regulatīvā perioda tarifu projekta aprēķinā ņēmis vērā šīs metodikas 10.punktā minēto izmaksu efektivitātes koeficientu, sadales sistēmas operatoram ir tiesības samazināt šīs metodikas 28.punkta minētajā kārtībā noteikto regulatīvā rēķina atlikumu par apmēru, kas nepārsniedz 50% no faktiskā izmaksu ietaupījuma, kuri noteikti, ņemot vērā ar efektivitātes uzlabošanas pasākumiem saistītās papildu izmaksas un gūto izmaksu ietaupījumu.”;
- 1.22. papildināt lēmumu ar pielikumu šā lēmuma pielikumā pievienotajā redakcijā.
2. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

Priekšsēdētāja

A.Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU